

הלכות מעשה הקרבנות פרק ג

א. שנים שרצו להביא שלמים או עולה, בשתפות מביאין, בין בנדר בין בנדבה; ואפלו עוף, יבוא בשתפות. ואחד אנשים, ואחד נשים או עבדים מביאין כל הקרבנות; אבל הגויים אין מקבלין מהן אלא עולות בלבד, שנאמר "ומיד בן-נכר, לא תקריבו את-לחם אלהיכם" (ויקרא כב, כה); אפלו עולת העוף מקבלין מן הגוי, אף על פי שהוא עובד עבודה זרה.

ב. אבל אין מקבלין מהן שלמים, ולא מנחות, ולא חטאות ואשמות; וכן עולות שאינן באות בנדר ונדבה אין מקבלין אותן מן הגויים, כגון עולת יולדת וכיוצא בה, מעולות שאינן באות משום נדר, ולא משום נדבה.

ג. גוי שהביא שלמים, מקריבין אותן עולות שהגוי, לבו לשמים. נדר שלמים, ונתנן לישראל על מנת שיתכפר בהן לישראל אוכלין אותן הישראלים כשלמי ישראל; וכן אם נתנן לכוהן, כוהן אוכלן.

ד. ישראל שהוא משמד לעבודה זרה, או מחלל שבת בפרהסיא אין מקבלין ממנו קרבן כלל. אפלו העולה שמקבלין אותה מן הגוי אין מקבלין אותה מן המשמד הזה, שנאמר "אדם כי-יקריב מכם" (ויקרא א, ב): מפי השמועה למדו "מכם" ולא כלכם, להוציא את המשמד. אבל אם היה משמד לשאר עבירות מקבלין ממנו כל הקרבנות, כדי שיחזור בתשובה.

ה. היה משמד לעברה, והוא מפרסם וידוע לעשותה, והרגל בה, בין להכעיס בין לתאבון אין מקבלין ממנו קרבן לאותה עברה. פיצד: כגון שהיה רגיל לאכל חלב, בין להכעיס בין לתאבון, ושגג ואכל חלב, והביא חטאת אין מקבלין אותה ממנו.

ו. עולות הגויים אין מביאין עמהן נסכים, שנאמר "כל-האזרח יעשה-ככה" (במדבר טו, יג); אבל נספיהם קריבין משלצבור, שנאמר "ככה תעשו לאחד, כמספרם" (במדבר טו, יב). ואינן טעונות סמיכה שאין סמיכה אלא בישראל, באנשים לא בנשים.

ז. כל קרבנות בהמה שיקריב היחיד, בין חובה בין נדבה סומך עליהן כשהן חיים, חוץ מן הבכור והמעשר והפסח: שנאמר "וסמך ידו, על-ראש קרבנו" (ויקרא ג, ב) מפי השמועה למדו שכל קרבן במשמע, חוץ מפסח ובכור ומעשר.

ח. העוף אינו טעון סמיכה. וכן כל המעות שדינן שיפלו לתבות שלנדבה, שכבר בארנו בהלכות שקלים שכלן יביאו עולות אין בעל אותן המעות סומך על אותה העולה, ואינו מביא עליה נסכים אלא נסכיה משלצבור; ואם היה כוהן, עבודתה ועורה שלאנשי משמר.

ט. הכל סומכין חוץ מחרש שוטה וקטן, ועבד, ואשה, וסומה, ונכרי. ואין השליח סומך שאין סמיכה אלא בבעלים, שנאמר "וסמך ידו" (ויקרא ג, ב): לא יד אשתו, ולא יד עבדו, ולא יד שלוחו. חמשה שהביאו זבח אחד, כלן סומכין עליו זה אחר זה לא שישמכו כלן בבת אחת. מי שמת והניח קרבנו, עולה או שלמים הרי יורשו מביאו, וסומך עליו ומביא נסכיו.

י. אין סמיכה בקרבנות הצבור, חוץ משתי סמיכות על שעיר המשתלח, ועל פר העלם שלושה מן הסנהדרין סומכין עליו; ודבר זה, הלכה מפי משה רבנו שאין בצבור אלא שתי סמיכות.

יא. אין סומכין אלא בעזרה; סמך חוץ לעזרה, חוזר וסומך בפנים. ואם היה בעל הקרבן עומד בחוץ, והכניס ידו לפנים וסמך סמיכתו כשרה: והוא, שישמך בכל כוחו. ואין סומך אלא טהור; ואם סמך הטמא, סמך. ובמקום שסומכין, שוחטין; ותכף לסמיכה, שחיטה. ואם שחט במקום אחר, או ששהה שחיטתו כשרה. והסמיכה, שירי מצוה היא; לפיכך אם לא סמך כפר, ואינה מעכבת: ואף על פי כן, מעלין עליו כאלו לא כפר.

יב. וצריך הסומך לסמך בכל כוחו בשתי ידיו, על ראש הבהמה: שנאמר "על ראש העלה" (ויקרא א, ד) לא על הצואר, ולא על הצדדין. ולא יהא דבר חוצץ בין ידיו, ובין הבהמה.

יג. וכיצד סומך: אם היה הקרבן קדשי קדשים מעמידו בצפון ופניו למערב, והסומך עומד במזרח ופניו למערב, ומניח שתי ידיו בין שתי קרניו; ומתודה על חטאת עוון חטאת, ועל אשם עוון אשם, ועל העולה מתודה עוון עשה, ועוון לא תעשה שנתק לעשה.

יד. כיצד מתודה אומר חטאתי עויתי פשעתי, ועשיתי כך וכך, וחזרתי בתשובה לפניך, וזו כפרתי. היה הקרבן שלמים סומך בכל מקום שירצה מן העזרה, במקום שחיטה. ויראה לי שאינו מתודה על השלמים, אבל אומר דברי שבח.